

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen 2015-02-06 Besvaras senast 2015-02-20

Till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)

2014/15:254 Vattendirektivets effekter för svenskt lantbruk

I början av november publicerade landets fem vattenmyndigheter sina förslag på åtgärdsprogram för att uppnå en ”god vattenstatus” senast år 2027. På hundratals sidor redogör vattenmyndigheterna för hur ett stort antal åtgärder ska förbättra vattenkvaliteten. För närvarande hålls så kallade öppna samrådsmöten runt om i Sverige arrangerade av vattenmyndigheterna.

Vattenmyndigheterna uppskattar kostnaden för att genomföra vattendirektivet till närmare 2 miljarder kronor årligen, vilket ska jämföras med det svenska lantbrukets sammanlagda taxerade inkomst enligt SCB, som är 5,5 miljarder kronor. Alltså mer än en tredjedel av lantbrukets samlade taxerade intäkter riskerar att konfiskeras i synnerligen tveksamma miljöprojekt, allt detta i ett läge med en ytterst tuff omvärldskonkurrens och skarpt läge för det svenska lantbruket och för mjölkbönderna i synnerhet.

Effekterna av de föreslagna åtgärderna innebär bland annat att mer än 150 000 ha produktiv åkermark tas ur bruk och ytterligare 50 000 hektar åkermark får stränga odlingsföreskrifter. Förutom detta tillkommer krav på omprövning av ca 2 000 småskaliga vattenkraftverk och åtgärder på närmare 365 000 enskilda avlopp.

Dessutom vill vattenmyndigheterna skapa en massiv kontrollapparat som ska peka ut åtgärder och kontrollera svenska lantbrukare till en kostnad på cirka en halv miljard kronor, en kostnad som sannolikt kommer att faktureras den enskilde bonden.

Sverige valde år 2004 att till skillnad från övriga EU-länder göra miljömålen juridiskt bindande genom att upphöja miljö kvalitetsnormer till svensk lag. Samtidigt får inte åtgärderna enligt miljöbalken orsaka icke-proportionerliga kostnader, vilket betyder att en kostnad inte får vara större än miljönyttan, den så kallade proportionalitetsprincipen. Här finns en tydlig inbyggd konflikt.

Det finns många frågor som ännu är obesvarade, till exempel hur åtgärderna ska finansieras. Enligt miljöbalken ska verksamhetsutövaren stå för notan, enligt principen förorenaren betalar (Polluters Pays Principle).

Vi är redan bäst i klassen på att skydda miljön, och skyddet av vårt vatten är en hjärtesak för lantbruket, och har så varit under lång tid tillbaka. Det är inte

ytterligare pålagor som behövs utan incitament för att gå vidare på den inslagna kursen till exempel genom ekonomisk ersättning för att producera samhällsnytta genom miljöåtgärder på frivillig basis, inte genom mer tvång.

I stället riskerar de åtgärder som vattenmyndigheterna föreslår och dess eventuella effekter att allvarligt skada lantbrukets konkurrenskraft, försämra förutsättningarna för att leva och bo på landsbygden och konfiskera värdefull åkermark.

Så mina frågor är därför följande:

Har statsrådet tagit något initiativ till en analys för att granska vattendirektivets effekter för svenskt lantbruk?

Om inte, tänker statsrådet göra det?

.....

Anders Forsberg (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Lisa Gunnfors